

**Sprawozdanie za rok 2014 z realizacji
„Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
dla miasta Wałbrzycha”**

W okresie sprawozdawczym Dział Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej realizował poradnictwo z zakresu pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom w trzech rejonach miasta:

- w Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Mickiewicza 26 – zatrudnionych 3 pedagogów
- w Centrum Integracji Rodziny przy ul. Grota Roweckiego 3 – zatrudnionych 5 pracowników, w tym 2 psychologów, pedagog, terapeuta oraz główny specjalista – oddelegowany do koordynacji projektu „Powrót do aktywności” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej.
- w Integracyjnym domu dla Bezdomnych przy ul. Pocztowej 22 - zatrudniony specjalista.

W okresie od stycznia do grudnia 2014 roku pracownicy Działu udzielili 1873 porad 1049 osobom. Porady dotyczyły:

- **kryzysów psychiatrycznych:**

- problemu uzależnienia od alkoholu - 671 porad
- problemu uzależnienia od narkotyków – 183 porad
- uzależnień krzyżowych – 5 porad
- uzależnienia od hazardu – 1 porada
- współuzależnienia - 76 porad
- zaburzeń psychicznych – 90 porad

- **kryzysów rodzinnych:**

- przemocy w rodzinie – 138 porad
- problemów wychowawczych – 226 porad
- problemów rodzinnych – 216 porad
- niezaradności życiowej – 17 porad

- **kryzysów psychospołecznych:**

- bezdomności – 57 porad
- bezrobocia – 98 porad

- **innych**

- interwencji kryzysowej – 44 porad
- 51 porady telefoniczne.

Ponadto pracownicy Działu uczestniczyli w:

- 247 posiedzeniach grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy
- 4 zespołach interdyscyplinarnych dotyczących problemów dotyczących nieporadności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych oraz uzależnienia w rodzinie
- podjęli 132 interwencje w miejscu zamieszkania
- 6 dyżurach w RWS Podzamcze

W ramach realizacji zadań były prowadzone:

- **Grupy motywacyjne dla osób nadużywający alkoholu**

Celem prowadzonych działań była edukacja i weryfikacja wiedzy w zakresie mechanizmów uzależnień, poznanie przyczyn i mechanizmów uzależnienia od alkoholu, identyfikacja objawów uzależnienia, nauka radzenia sobie z głodem alkoholowym, motywowanie do utrzymania abstynencji, nauka asertywnego odmawiania, uświadamianie potrzeby wsparcia oraz budowanie motywacji do podjęcia leczenia.

W omawianym okresie sprawozdawczym grupy motywacyjne odbywały się w:

- Centrum Integracji Rodziny - 52 spotkania, w których wzięły udział 63 osoby
- Centrum Aktywności Lokalnej - 45 spotkań, w których wzięło udział 78 osób
- Integracyjnym Domu dla Bezdomnych - 106 spotkań, w których wzięło udział 163 osoby.

Łącznie przeprowadzono 202 spotkania dla 304 osób.

- **Grupa dla młodzieży**

Celem działań skierowanych do młodzieży w wieku 16 – 17 lat było: nauka budowania poczucia własnej wartości oraz umiejętności społecznych w tym zachowań asertywnych i efektywnej komunikacji, pomoc w rozwiązywaniu problemów, udzielanie wsparcia, nauka konstruktywnego radzenia sobie z problemami, profilaktyka uzależnień, promowanie zdrowego stylu życia.

Odbyło się 48 spotkań, dla grupy 7 osób uczęszczających regularnie.

- **Trening umiejętności wychowawczych dla rodziców**

Celem prowadzonych zajęć była nauka umiejętności nawiązywania efektywnej współpracy z dzieckiem, umiejętności wspierania procesu usamodzielniania się dziecka, rozpoznawania, wyrażania i akceptowania uczuć, a także radzenia sobie z uczuciami, modyfikowania niepożądanych i nieodpowiednich zachowań dziecka bez stosowania przemocy.

Prowadzone zajęcia miały pogłębić samoświadomość na temat stosowanych metod wychowawczych, uświadomić rodzicom, że wychowanie powinno opierać się na jasnym i czytelnym systemie wartości. Grupa miała również za zadanie wspieranie i umacnianie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu.

W 2014 roku odbyły się 2 cykle zajęć (łącznie 24 spotkań) dla grupy 13 rodziców.

- **Grupa Edukacyjna dla Rodziców – „Niełatwo być rodzicem”**

Celem działań było udzielanie wsparcia, nauka umiejętności lepszego radzenia sobie z wychowywaniem i nawiązywaniem relacji z dzieckiem na różnych etapach jego rozwoju, praktyczne ćwiczenia i wskazówki dla rodziców. Tematyka prowadzonych zajęć: Dobry i zły rodzic, kim jestem dla swoich dzieci; Jak określać dziecku granice; Jak pomóc dziecku by radziło sobie z własnymi uczuciami; Jak zachęcić dziecko do współpracy; Co zamiast karania, pułapki stosowania kar; Dzieciństwo bez przemocy; Profilaktyka molestowania seksualnego; Jak mądrze chwalić dzieci; Zachęcanie dziecka do samodzielności; Cięża bez alkoholu; Wspólne rozwiązywanie problemów .

- **Zajęcia wakacyjne profilaktyczno-sportowe dla dzieci i młodzieży „Lato w mieście”**

Program „Lato w mieście” miał na celu poszerzenie oferty wakacyjnej dla dzieci i młodzieży w terenie miasta Wałbrzycha poprzez uzupełnienie oferty wakacyjnej świetlic, klubów młodzieżowych, domów kultury, o zajęcia profilaktyczno-sportowe realizowane w miejscach zabaw dzieci i młodzieży (plac zabaw, tereny rekreacyjne).

Założeniem programu „Lato w mieście” było prowadzenie zajęć profilaktyczno-sportowych, mających na celu zapobieganie podejmowaniu zachowań ryzykownych, szkodliwych i niezgodnych z obowiązującymi normami społecznymi.

Działania programu odbywały się w miejscach, w których ze względu na brak infrastruktury, takie zajęcia nie były realizowane. Miejsca w których spotykały się dzieci zostały dobrane tak, aby w razie potrzeby zagwarantować uczestnikom wsparcie medyczne.

Zakupiono materiały dydaktyczne niezbędne do poprowadzenia zajęć, bilety wstępu na basen, do kina i do teatru oraz nagrody dla uczestników letniego wypoczynku. Zapewniony był również posiłek w postaci suchego prowiantu i napoju.

Zadanie było realizowane przez 10 animatorów o kwalifikacjach pedagogicznych zatrudnionych w ramach umów-zleceń. Nadzór nad realizacją programu sprawował kierownik wypoczynku – pracownik Działu Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej, posiadający odpowiednie kwalifikacje.

Program przeprowadzono w następujących rejonach miasta:

- Piaskowa Góra przy ul. Grota Roweckiego 3
- Szczawienko przy Domu Dziecka „Rodzinka”
- Śródmieście przy ul. Pługa 9
- Sobięcín przy ul. Grottgera 3
- Piaskowa Góra przy ul. Wrocławska 115
- Piaskowa Góra przy ul. Dunikowskiego

Zajęcia uatrakcyjniono wyjazdami do: Aqua Zdroju, Zamku Książ, Palmiarni, Stadniny Koni, kina, kręgielni i pijalni wód mineralnych Uzdrowisk Szczawno – Zdrój i Jedlina –Zdrój.

Łączna ilość dzieci uczestniczących w wypoczynku – 74 osoby.

- **Edukacja profilaktyczna**

W omawianym okresie sprawozdawczym Dział Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej skierował do wałbrzyskich szkół ofertę następujących zajęć edukacyjnych:

- „**Ciąża bez alkoholu**”

Celem działań edukacyjnych kierowanych do młodzieży wałbrzyskich szkół było uświadomienie szkodliwego wpływu alkoholu na dziecko w okresie prenatalnym oraz skutków picia alkoholu w ciąży, motywowanie do abstynencji w okresie ciąży, dostarczenie materiałów informacyjnych na temat FAS i FAE.

Zajęcia prowadzono w oparciu o materiały przygotowane przez Państwową Agencję rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W zajęciach wzięły udział:

- Publiczne Gimnazjum Nr 7
- *Zespół Szkół Specjalnych*
- Warsztaty Terapii Zajęciowej
- Zespół Szkół Zawodowych Specjalnych
- I Liceum Ogólnokształcące

W zajęciach wzięło udział łącznie 191 uczniów.

- **Zajęcia informacyjno–edukacyjne z zakresu uzależnień behawioralnych** (uzależnienie od komputera, internetu, gier komputerowych, telefonów komórkowych, zakupów, hazardu itp.).

Celem prowadzonych zajęć było dostarczenie wiedzy teoretycznej z zakresu uzależnień behawioralnych, specyfiki rozwoju uzależnień behawioralnych, identyfikowania objawów uzależnienia, formy pomocy udzielanej osobom uzależnionym.

W zajęciach wzięli udział rodzice uczniów Publicznej Szkoły Podstawowej Nr 28.

- **Zajęcia psychoedukacyjne**

W omawianym okresie sprawozdawczym psycholog przeprowadził prelekcje w szkołach na temat: odpowiedzialności prawnej nieletnich, bezpieczeństwa w internecie,

problemów dotyczących dopalaczy, uzależnień, bezpieczeństwa w kontaktach z obcymi osobami, bezpieczeństwa w czasie wakacji, przemocy słownej, sposobów radzenia sobie ze stresem, emocjami i sytuacjami konfliktowymi, pomocy socjalnej.

Zajęcia przeprowadzono w szkołach:

- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2
- Publiczna Szkoła Podstawowa nr 17
- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 21
- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 23
- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 28
- Zespół szkół Nr 10

W zajęciach prowadzonych przez psychologa, łącznie wzięło udział 638 uczniów i 11 rodziców.

Ponadto w ramach edukacji profilaktycznej przeprowadzono zajęcia:

- „Nie daj się” i „Telefon zaufania” dla 20 uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej. Program Edukacyjny „ Nie Daj się...” to program profilaktyki pierwszorzędowej dla uczniów w wieku 10-12 lat.

Cel prowadzonych zajęć:

- wzrost świadomości nt. rodzajów przemocy (w tym wykorzystywania seksualnego)
- wzmocnienie w dziecku przekonania, że ma prawo dbać o swoje bezpieczeństwo
- wzrost umiejętności identyfikacji zagrożeń
- dostarczenie informacji dotyczących prawa do zapewnienia pomocy w trudnych sytuacjach
- dostarczenie informacji na temat wybranych instytucjonalnych form pomocy dzieciom doświadczającym krzywdzenia

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 268 wniosków o objęcie leczeniem odwykowym osób nadużywających alkoholu i naruszających zasady współżycia społecznego. Składane wnioski w równych częściach pochodziły od osób prywatnych - 109, najczęściej rodzin i bliskich osób nadużywających alkoholu, policji - 23, pracowników socjalnych - 106. Nieznaczną część pochodziła od kuratorów sądowych, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i innych instytucji – łącznie 30. Kontynuowanych było 268 spraw z roku poprzedniego.

W wymienionym okresie odbyły się 24 posiedzenia robocze zespołu do spraw opiniowania i kierowania na leczenie odwykowe, na które wysłano 516 wezwań (osoby są wzywane 2 – 3 razy). Rozmowy przeprowadzono z 152 osobami, 115 osób nie zgłosiło się na

wezwanie. Wśród osób, z którymi przeprowadzono rozmowy 93 osoby wyraziły zgodę na podjęcie terapii, do udziału w grupie motywacyjnej skierowano 4 osoby, 25 osób skierowano do terapeuty uzależnień od alkoholu celem ich zdiagnozowania i podjęcia leczenia odwykowego, 4 sprawy umorzono z uwagi na wiek lub stan zdrowia osoby zgłoszonej. Skierowano również 313 osób na badanie lekarskie celem określenia ewentualnego uzależnienia od alkoholu, przebadano 163 osoby.

W wyniku przeprowadzonych postępowań sporządzono 163 wnioski do Sądu Rejonowego w Wałbrzychu o wydanie postanowienia zobowiązującego do leczenia odwykowego.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych aktywnie współpracowała z Sądem Rejonowym w Wałbrzychu, z Przychodnią Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień w Wałbrzychu w zakresie kontroli uczestnictwa w terapii odwykowej osób skierowanych do Przychodni w rezultacie przeprowadzanych rozmów motywujących. Równie istotna była ścisła współpraca z Komisariatami Policji znajdującymi się na terenie miasta Wałbrzycha. Dzielnicy z Komisariatów Policji sporządzali na wniosek Komisji wywiady środowiskowe dotyczące osób, wobec których złożono wnioski o skierowanie na leczenie odwykowe. Pozytywnie układa się współpraca z Prokuraturą Rejonową w Wałbrzychu i z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W minionym roku znacząco wzrosła ilość osób – członków rodzin lub z otoczenia osób uzależnionych od alkoholu korzystających z wsparcia merytorycznego pracownika MKRPA. Łącznie po pomoc zgłosiło się 233 osoby. Otrzymywały one zarówno pełną informację o możliwych do uzyskania formach pomocy (pomoc terapeutyczna i psychologiczna specjalistów MOPS, grupy dla współuzależnionych w CIR i PZPiTU), jak i wsparcie w postaci rozmów psychologicznych, informacji drukowanych, pomocy w uzyskaniu miejsca w szpitalu na oddziale odwykowym. Wiele z tych osób powracało wielokrotnie do Komisji w trudnych dla siebie chwilach.

Osoby uzależnione zwracające się do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o informację o możliwościach leczenia były wyczerpująco informowane o miejscach, w których mogą podjąć leczenie. Kilkanaście osób wobec których nie wpłynęły wnioski o objęcie leczeniem odwykowym, zostało umieszczonych na oddziałach odwykowych poza kolejnością, przy pomocy Komisji.

W 2014 roku do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 218 wniosków w sprawie wydania zezwoleń na sprzedaż alkoholu w gminie Wałbrzych, z tego 34 wnioski dotyczyły punktów sprzedaży napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia w miejscu sprzedaży, a 161 wniosków dotyczyło punktów sprzedaży napojów alkoholowych z przeznaczeniem do spożycia poza miejscem sprzedaży oraz 23 wniosków dotyczyło imprez okolicznościowych.

MKRPA wydała łącznie 218 postanowień pozytywnych. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) wyniosła 272 punkty na koniec 2014 przy limicie 390.

Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale) wyniosła 56 (limit 110).

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych działając zgodnie ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przeprowadziła 46 kontroli w zakresie prawidłowości korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Inne działania Działu Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej:

- W ramach **Tygodnia Ofiar Przestępstw** pracownicy Działu Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej oraz pracownik socjalny udzielali porad w siedzibie Prokuratury Rejonowej w Wałbrzychu
- W ramach współpracy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Stowarzyszenia „INTRO” prowadziły działania na rzecz osób pokrzywdzonych przestępstwem. W ramach tych działań w Centrum Integracji Rodziny przy ul. Grota Roweckiego 3 w Wałbrzychu prowadzone było bezpłatne poradnictwo psychologiczne i prawne dla osób pokrzywdzonych przestępstwem, w ramach projektu „Do Pełni Sił” Stowarzyszenia „INTRO”.
- W ramach międzynarodowej kampanii ONZ: „16 Dni Działań Przeciwko Przemocy wobec Kobiet”, która odbywała się w dniach pomiędzy 25 listopada (Międzynarodowym Dniem Przeciw Przemocy Wobec Kobiet) a 10 grudnia (Międzynarodowym Dniem Praw Człowieka), Dział Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej organizował konsultacje psychologiczne dla kobiet zagrożonych i dotkniętych przemocą. Konsultacje odbywały się w siedzibach Centrum Aktywności Lokalnej i Centrum Integracji Rodziny w godzinach od 7:30 do 16:00. Ponadto 9 grudnia odbyło się szkolenie z samoobrony dla kobiet zagrożonych lub dotkniętych przemocą w rodzinie.

Działania środowiskowe:

Konkurs „Kolorowe Podwórka”

Pracownik Centrum Aktywności Lokalnej był odpowiedzialny za przygotowanie działań środowiskowych dla mieszkańców Śródmieścia, w formie konkursu pn. „Kolorowe podwórka”. Do współpracy w realizacji konkursu włączyli się Partnerzy: Regionalne Centrum Wspierania

Inicjatyw Pozarządowych, Radę Wspólnoty Samorządowej Śródmieście, Muzeum Okręgowe w Wałbrzychu oraz pracownicy socjalni ZPS 5. W 2014 roku do konkursu przystąpiło 5 podwórek skupionych przy ul: Pługa – Konopnickiej, Kunickiego, Zajączka, Buczka – Dmowskiego i Al. Wyzwolenia. Do zadań konkursowych, oprócz uporządkowania i zagospodarowania najbliższego otoczenia, poprzez sadzenie drobnych krzewów i kwiatów, wygospodarowania terenu zabaw dla dzieci i miejsca spotkań dla sąsiadów, były plakaty i zabawy związane z tematyką profilaktyczną, stworzenie materiałów promujący swoje miejsce zamieszkania ściśle związane z poczuciem tożsamości i przynależności – tzw. Małe Ojczyzny oraz zawierające rys historyczny ulicy, przygotowanie działań animacyjnych i prezentacji artystycznej mieszkańców w dowolnej formie przekazu. Uczestnicy konkursu mieli okazję po raz pierwszy zaprezentować się podczas finału jakim jest Festiwal Podwórek.

Festiwal Podwórek

Podsumowaniem konkursu „Kolorowe Podwórka” był piknik rodzinny, który odbył się 29 czerwca 2014 roku pod nazwą „III Festiwal Podwórek”. Powyższe działanie zostało przygotowane we współpracy z Urzędem Miasta Wałbrzycha. Honorowy patronat nad przedsięwzięciem objął Prezydent Miasta – dr Roman Szełemej. Podczas Festiwalu zostały podsumowane i nagrodzone inicjatywy obywatelskie mieszkańców dzielnicy Śródmieście, związane z zagospodarowaniem i poprawą estetyki najbliższego otoczenia, zaprezentowały się kluby skupione wokół Centrum Aktywności Lokalnej, odbyły się konkursy i zabawy profilaktyczne dla dzieci i ich rodzin, występy artystyczne uczestników konkursu „Kolorowe Podwórka” i grup projektu „Brave Kids” oraz wystąpił zespół „Elektro – Górale”. Festiwal Podwórek jest kontynuacją działań poprojektowych oraz ściśle związany z działaniami rewitalizacji społecznej mieszkańców Śródmieścia, będącej jednym z priorytetowych obszarów działalności miasta Wałbrzycha.

Partnerstwo Lokalne na rzecz mieszkańców Śródmieścia

Pracownicy Centrum Aktywności Lokalnej są zaangażowani w realizację działań Partnerstwa Lokalnego, które zostało zawiązane 12 grudnia 2011 roku. Celem Partnerstwa jest: angażowanie się w rozwój dzielnicy, integracja i aktywizacja mieszkańców oraz promocja instytucji skupionych wokół Śródmieścia.

W 2014 roku zorganizowano 7 spotkań obywatelskich z mieszkańcami oraz 6 spotkań z instytucjami zaangażowanymi w Partnerstwo Lokalne. Ich celem była współpraca, aktywizacja i integracja mieszkańców Śródmieścia oraz podejmowanie działań na rzecz przywrócenia dzielnicy funkcji centrum miasta. Odbyły się: zabawa integracyjna dla mieszkańców Śródmieścia w siedzibie RWS Śródmieście, III Happening „ Marsz do wiosny”, Śniadanie Wielkanocne, Dzień Dziecka, Konkurs „ Kolorowe Podwórka”, Festiwal Podwórek, Dzień Sąsiada, Święto Pieczonego Ziemniaka, robienie w siedzibie RWS Śródmieście Łańcucha Bożonarodzeniowego a następnie wieszanie go w Runku, Wigilia.

Festyn Profilaktyczny przy Centrum Integracji Rodziny.

1 października 2013 roku na terenie Centrum Integracji rodziny odbył się festyn profilaktyczny, w którym wzięli udział: dzieci i młodzież z wałbrzyskich szkół podstawowych i ponadgimnazjalnych, pedagodzy oraz podopieczni Palcówki Wsparcia Dziennego.

W czasie festynu podsumowano kampanię „Zachowaj Trzeźwy Umysł” oraz rozdano nagrody dla uczestników biorących udział w konkursach kampanii, promowano zdrowy styl życia, udzielano porad na temat zdrowego żywienia oraz dotyczących problematyki uzależnień. Zorganizowano zabawy o charakterze profilaktycznym. Przy współudziale policji przeprowadzono akcję „Jedź bezpiecznie”.

Imprezę wsparli pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownicy Działu Oświaty Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wałbrzychu, Ośrodek Sportu i Rekreacji w Wałbrzychu, pedagodzy wałbrzyskich Szkół oraz policja.

1. Klub SENIORA-a „ WISIENKI”

W Centrum Aktywności Lokalnej od poniedziałku do piątku, wg ustalonego harmonogramu prowadzono zajęcia dla seniorów.

Prowadzone były zajęcia: komputerowe, nordic walking, integracyjno – rozwojowe, plastyczne z elementami historii sztuki, warsztaty psychologiczne, joga, gimnastyka, rękodzieło, spotkania z kulturą, zajęcia filmowe, spotkania okolicznościowe oraz wycieczki. Klub Seniora „ Wisienki” angażują się w działania dotyczące Organizowania Społeczności Lokalnej i integruje się z mieszkańcami dzielnicy Śródmieście poprzez uczestnictwo w konkursie „Kolorowe Podwórka”, Festiwal Podwórek, Dzień Pieczonego Ziemniaka, Dzień Życzliwości itp. Seniorzy występowali podczas Dni otwartych drzwi w Domu Pomocy Społecznej na Rusinowej oraz na otwarciu Centrum Kulturalno – Oświatowego przy ul. Kasztelańskiej 7.

2. Klub Dorosłego Człowieka

W Centrum Integracji Rodziny, dwa razy w tygodniu prowadzone były zajęcia dla osób nieaktywnych zawodowo, w wieku emerytalnym. W ramach cyklu spotkań odbywały się zajęcia komputerowe, plastyczne, gimnastyczne, relaksacyjne oraz spotkania integracyjne. Organizowane spotkania okolicznościowe, rekreacyjne oraz tematyczne. Została nawiązana współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w Wałbrzychu, w ramach której odbyły się spotkania na temat osteoporozy, żywienia w wieku dojrzałym oraz profilaktyki chorób.

Klub Wolontariusza

Na terenie Centrum Aktywności Lokalnej był prowadzony wolontariat. Wolontariusze świadczyli pomoc na rzecz podopiecznych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej m.in.: opiekowali się osobami starszymi i rodzinami – pomagali w robieniu zakupów, w dotarciu do lekarza, prowadzili rozmowy wspierające, pomagali rodzinom w opiece nad dziećmi, udzielali korepetycji dzieciom i młodzieży.

Ponadto wolontariusze angażowali się w prowadzenie zajęć dla podopiecznych Klubu SENIOR-a, prowadzili zajęcia plastyczne i komputerowe. Uczestniczyli we wszystkich ważnych wydarzeniach Działu oraz imprezach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej m.in. podczas Otwartych Dni Domu Pomocy Społecznej na Rusinowej oraz Centrum Kulturalno – Oświatowego przy ul. Kasztelańskiej 7, Festiwal Podwórek, Festyn Zachowaj Trzeźwy Umysł, Festiwal Stop Przemocy oraz mniejszych spotkaniach okolicznościowych.

Wspierali także Placówkę Wsparcia Dziennego poprzez pomoc dzieciom i młodzieży w odrabianiu lekcji, organizację zabaw, prowadzenie zajęć muzykoterapii oraz pomoc w organizacji lokalnych imprez. Koordynacją pracy wolontariuszy zajmował się pedagog/animador lokalny Centrum Aktywności Lokalnej Działu Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej.

W 2014 roku w zajęciach organizowanych dla wolontariuszy wzięło udział 20 osób oraz gościnnie młodzież z Klubu Młodzieżowego Palcówki Wsparcia Dziennego. Zajęcia miały charakter warsztatowy i odbywały się dwa razy w tygodniu. Tematyka zajęć obejmowała: aspekty formalno – prawne wolontariatu, integrację, tożsamość i postrzeganie samego siebie, „moje wartości a mój zespół” czyli jak pracować w zespole w zgodzie ze swoimi przekonaniem, wartościami i zasadami, jak słuchać a nie tylko słyszeć czyli jak mądrze i umiejętnie porozumiewać się z innymi, stereotypy i mechanizmy ich funkcjonowania, korzyścią z działania w wolontariacie, powstawanie i funkcjonowanie uprzedzeń, samoocena w kontekście pracy zespołowej, przyczyny i skutki dyskryminacji, metody przeciwdziałania dyskryminacji i przemocy, organizowanie pracy w zespole, rozwiązywanie konfliktów w zespole, rola lidera

zespołu oraz sposoby radzenia sobie ze stresem. Oprócz warsztatów, wolontariusze brali udział w Dyskusyjnym Klubie Filmowym. Zajęcia te polegały na projekcji filmu z „problemem w tle” a następnie dyskusji i sposobie rozwiązania problemu, o którym mówił film.

Ponadto w ramach prowadzonej współpracy w siedzibach Działu Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej odbywały się:

- spotkania grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- spotkania informacyjne dla kandydatów na rodziny zastępcze
- spotkania Partnerstwa Lokalnego dla dzielnicy Śródmieście „EP Centrum”

Klub Integracji Społecznej

Klub Integracji Społecznej to jednostka organizacyjna, której celem jest realizacja działań umożliwiających udzielenie indywidualnym osobom oraz ich rodzinom pomocy:

- w podtrzymywaniu umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej,
- w powrocie do pełnienia ról społecznych w ich miejscu zamieszkania, miejscu pobytu i miejscu pracy,
- w podniesienia kwalifikacji zawodowych, jako wartości na rynku pracy.

Uczestnicy zajęć w Klubie Integracji Społecznej to przede wszystkim osoby zaliczane do takich grup ryzyka:

- bezdomni, realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności;
- uzależnieni od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego;
- uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej;
- bezrobotni, w rozumieniu przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, pozostający bez pracy przez okres co najmniej 24 miesięcy;
- zwalniani z zakładów karnych, mający trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

Podstawowym celem prowadzenia KIS jest świadczenie takich usług, które wpisują się w pojęcie reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Klub Integracji Społecznej przy MOPS w Wałbrzychu realizuje te usługi m.in. poprzez organizowanie różnego typu zajęć. Do tej pory powyższe cele finalizowane były poprzez współpracę z:

- Powiatowym Urzędem Pracy w Wałbrzychu, świadczącym specjalistyczne, bezpłatne usługi przez doradcę zawodowego PUP na rzecz klientów KIS w formie indywidualnych spotkań.
- Dolnośląskim Wojewódzkim Urzędem Pracy w Wałbrzychu, świadczącym specjalistyczne, bezpłatne usługi przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej na rzecz klientów KIS w formie dwudniowych modułowych warsztatów grupowych pn. „Samodzielny na rynku

pracy” oraz w formie zajęć aktywizacyjnych przygotowujących bezrobotnych i poszukujących pracy do samodzielnego poszukiwania i podjęcia zatrudnienia.

- Mobilnym Centrum Informacji Zawodowej OHP, dzięki któremu uczestnicy bezpłatnie mogą skorzystać z porad doradców zawodowych, wziąć udział w warsztatach aktywizacji zawodowej, planowania ścieżki kariery zawodowej, orientacji zawodowej, jak również zostać poddani testom predyspozycji zawodowych.

- Klubem Pracy OHP, dzięki współpracy z którym klubowicze mogą nieodpłatnie korzystać z wszelkich form pomocy grupowej i indywidualnej, a w szczególności wziąć udział w warsztatach aktywnego poszukiwania pracy, których celem jest nabycie umiejętności efektywnego poruszania się po rynku pracy.

Członkowie KIS, biorą udział w programie, opracowanym na podstawie indywidualnej diagnozy i dostosowanym do potrzeb i problemów jej odbiorców. Cykl zajęć, w którym biorą udział uczestnicy trwa 6 miesięcy, a klubowicze spotykają się 2-4 razy w tygodniu po ok. 2-3 godziny. Zgodnie z założeniem KIS na każdy miesiąc jest opracowywany harmonogram zajęć obejmujący zagadnienia z reintegracji zawodowej i społecznej.

W edycji trwającej od 13.09.2013r. do 31.03.2014r. wzięło udział 37 osób, jednakże ukończyło ją, uzyskując certyfikat uczestnictwa jedynie 10 osób (uroczyste zakończenie odbyło się 01.04.2014 r.).

W kolejnej edycji trwającej od 01.04.2014r. do 30.09.2014 r. w warsztatach Klubu Integracji Społecznej wzięło udział 26 osób, z których 10 osób uzyskało certyfikat uczestnictwa w zajęciach KIS.

W okresie od 2.01.2014r. do dnia 31.12.2014r. do Klubu Integracji Społecznej zostało skierowanych przez pracowników socjalnych MOPS 72 osób, z czego 57 osób zgłosiło się do Centrum Aktywności Lokalnej w celu wypełnienia dokumentów - 13 osób nie kwalifikowało się do udziału w zajęciach. Osoby zgłaszające się do CAL w dużej mierze były długotrwale bezrobotne, z dużym poczuciem niskiej wartości, małej wiary we własne możliwości z brakiem perspektywicznego myślenia w sferze zawodowej.

Uczestnicy klubu w okresie sprawozdawczym mieli możliwość skorzystania z zajęć z zakresu:

Reintegracji zawodowej:

- Warsztaty komputerowe pn. „Podstawowe zasady obsługi komputera” – w ramach zajęć komputerowych uczestnicy byli szkoleni w zakresie obsługi komputera PC, urządzeń peryferyjnych typu: drukarka, masowe urządzenia magazynujące, pamięci przenośne. Warsztaty obejmowały naukę aktywnego tworzenia i opracowywania dokumentów tekstowych tj. CV, podanie o pracę czy list motywacyjny, przyswojenie podstawowych mechanizmów aktywności w sieci internetowej tj. założenie konta pocztowego czy profilu na portalach umożliwiających aktywne poszukiwanie pracy za pośrednictwem

sieci Internet. Zajęcia komputerowe umożliwiły również uczestnikom rozwój własnych zainteresowań i zdolności, poszerzenie wiedzy i odkrywanie własnych możliwości.

- **Zajęcia warsztatowe z zakresu aktywizacji zawodowej** prowadzone przez doradcę zawodowego z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Dolnośląskiego Wojewódzkiego Urzędu Pracy. W trakcie spotkań uczestnicy poznali podstawowe zagadnienia dotyczące rynku pracy i mechanizmy, które nim rządzą, dokonali analizy lokalnego rynku pracy, określili swoją sylwetkę zawodową oraz dokonali bilansu swoich mocnych i słabych stron. W trakcie zajęć dopasowali swoje kwalifikacje, umiejętności oraz predyspozycje do oferty rynku pracy, podejmowali decyzje dotyczące swojej przyszłości zawodowej oraz nabywali wiedzę i umiejętności z zakresu technik i metod poszukiwania pracy.
- **Zajęcia warsztatowe z doradcą zawodowym** Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej Ochotniczego Hufca Pracy przybliżające uczestnikom najistotniejsze podstawy niezbędne do skompletowania poprawnej dokumentacji aplikacyjnej. Pracownik centrum przekazał uczestnikom niezbędną wiedzę dotyczącą informacji o rynku pracy i możliwościach zdobywania kwalifikacji zawodowych, uczestnicy skompletowali dokumenty aplikacyjne, oraz przeanalizowali swoje niepowodzenia w poszukiwaniach pracy, itp.
- **Indywidualne spotkania** z zakresu inspiracji zawodowej prowadzone przez doradcę zawodowego Powiatowego Urzędu Pracy.
- 24.04.2014 r. uczestnicy drugiej edycji KIS brali udział w III Giełdzie Pracy i Edukacji zorganizowanej przez Urząd Miejski i Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu. Osoby poszukujące pracy miały okazję do bezpośredniego kontaktu z przedstawicielami pracodawców oraz na złożenie swoich dokumentów aplikacyjnych. Przedstawiciele wałbrzyskich szkół średnich, wyższych i zawodowych prezentowali bogatą ofertę kształcenia dla potencjalnych studentów i uczniów.
- 22.05.2014 r. uczestnicy drugiej edycji KIS brali udział w Targach Pracy i Informacji o Mobilności zorganizowanych przez Europejskie Służby Zatrudnienia Eures, na których prezentowane były oferty pracy w Austrii, Holandii, Niemczech i Szwajcarii. W ciągu trwania wydarzenia można było skorzystać z rozmów indywidualnych, prezentacji multimedialnych, porad ekspertów, doradców Eures itp. Zajęcia z zakresu reintegracji społecznej obejmowały:
- **Zajęcia integracyjne** – mające na celu integrację grupy poprzez lepsze poznanie siebie nawzajem oraz budowanie wzajemnego zaufania.

- **Trening asertywności** – w zakresie prowadzenia treningu realizator uczył zachowań asertywnych poprzez ćwiczenia wyrażania uczuć, poglądów, postaw i życzeń w sposób bezpośredni i stanowczy, szanując opinie i prawa innych osób.
- **Trening umiejętności społecznych** – mający na celu podtrzymanie umiejętności uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej oraz pomoc w powrocie do pełnienia ról społecznych w miejscu zamieszkania, miejscu pobytu i miejscu pracy uczestników zajęć.
- **Zajęcia uspołeczniające** pn. „Kultura dla wszystkich” – w pierwszej edycji zorganizowane zostało:
 - wyjście do galerii pod Atlantami na wystawę obrazów, fotografii oraz grafiki komputerowej Krzysztofa Ślazińskiego pt. „Miasto”;
 - wyjście do Muzeum w Wałbrzychu na wystawę „Kopernik w centrum. Z Torunia do gwiazd – opowieść o Mikołaju Koperniku”;
 - dwa wyjścia do kina Cinema City w Galerii Victoria na seans filmowy „Pod mocnym aniołem” oraz „Need for Speed”,
 W drugiej edycji zorganizowane zostały:
 - dwa wyjścia na kręgielnię znajdującą się w hotelu „Maria” przy ul. Wrocławskiej 134b w dzielnicy Szczawienko;
 - cztery wyjścia do kina Cinema City w Galerii Victoria na seans filmowy „X-men: Przeszość, która nadejdzie”, „Transformers: Wiek zagłady”, „Epicentrum”, „Miasto 44”,
- **Zajęcia „Filmoteka”** – alternatywne spędzanie czasu. Podczas zajęć uczestnicy Klubu Integracji Społecznej obejrzeli następujące filmy „Niemożliwe”, „Jedź, módl się i kochaj”, „Pod mocnym aniołem”, „51 dni”, „Poradnik pozytywnego myślenia” oraz „Spadkobiercy”.
- **Zajęcia OPEN SPACE TECHNOLOGY** (pol. Metoda Otwartej Przestrzeni) – jest to proces samoorganizacji grupy – uczestnicy sami tworzą program i jego zawartość dopiero w trakcie trwania spotkania. Dzięki temu oraz określonym zasadom OST umożliwia maksymalne zaangażowanie wszystkich zainteresowanych tematem uczestników.
- **Zajęcia informacyjno – edukacyjne** z przedstawicielami sanepidu pod nazwą „Choroby wektorowe – małe ukąszenie, duże zagrożenie” skupiające się na przeciwdziałaniu chorobom przenoszonym na ludzi przez inne organizmy (wektory – kleszcze, komary itp.).
- Uczestnicy pierwszej edycji KIS brali udział w happeningu „Marsz do wiosny” w Śródmieściu. KIS wraz z Kuźnią Talentów, Klubem Seniora, Świetlicami oraz Klubem Młodzieżowym przygotowywali kwiaty, plakaty oraz marzannę na powitanie wiosny.

- **Grupa samopomocowa** - w zakresie prowadzenia tej grupy realizator nastawiony był na omawianie indywidualnych studiów przypadku i wiążące się z tym wzajemne wspieranie uczestników poprzez wymianę doświadczeń i wspólne propozycje rozwiązywania poszczególnych problemów. Dodatkowo grupa wzajemnego wsparcia bardzo czynnie włączała się w dyskusje dotyczące bezrobocia, aktywizacji zawodowej i barier utrudniających znalezienie zatrudnienia. Uczestnicy w trakcie trwania zajęć musieli nauczyć się eksponować znaczenie i wagę życiowych doświadczeń, wykształcić umiejętność filtrowania przyswajanych treści i praktycznie wykorzystywać zdobytą wiedzę. W pierwszej edycji odbyło się 7 spotkań
- Dodatkowo uczestnicy mają do dyspozycji zaplecze komputerowe z dostępem do Internetu, telewizor wraz z podłączeniem telewizji kablowej, niezbędne materiały pomocnicze a także możliwość korzystania z poczęstunku w trakcie trwania przerw.

Klubowicze mają również możliwość na bieżąco korzystać z poradnictwa specjalistycznego pracowników Miejskiego ośrodka Pomocy Społecznej, w tym poradnictwo: psychologiczne, terapeutyczne, pedagogiczne, prawne, mieszkaniowe, socjalne i związane z poszukiwaniem pracy.

Projekt „Powrót do aktywności” współfinansowany ze środków Unii Europejskiej

W roku 2014 r. kontynuowana była realizacja projektu współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego, pod nazwą „Powrót do aktywności”. Projekt realizowany jest w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Priorytet VII Promocja integracji społecznej, Poddziałanie 7.2.1. Aktywizacja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Celem głównym projektu jest kompleksowa aktywizacja 30 osób (22 kobiet i 8 mężczyzn, w tym 12 osób po 50 roku życia) zagrożonych wykluczeniem społecznym, w wieku aktywności zawodowej z terenu Wałbrzycha oraz podjęcie zatrudnienia przez co najmniej 20% (6 osób) w ramach wsparcia Klubu Integracji Społecznej. Projekt skierowany jest do osób o niskim poziomie wykształcenia (podstawowym, gimnazjalnym lub zawodowym), korzystających ze świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. Wszystkie uczestniczące osoby są objęte kontraktem socjalnym.

Na początku roku 2014 kontynuowane były szkolenia zawodowe tj. „Pracownik ochrony fizycznej bez licencji”, „Pomocniczy robotnik przy konserwacji terenów zielonych” oraz „Robotnik gospodarczy”. Kursy zawodowe zostały przeprowadzone przez Dolnośląski Zakład Doskonalenia Zawodowego Oddział I we Wrocławiu, Ośrodek Kształcenia Zawodowego w Wałbrzychu z siedzibą przy ul. Wańkowicza 7. W każdym ze szkoleń uczestniczyło po 10 osób. Szkolenia ukończyło 28 osób, które otrzymały zaświadczenia i certyfikaty potwierdzające nabycie nowych umiejętności zawodowych. Następnie od marca br. beneficjenci projektu uczestniczyli w zajęciach z doradcą zawodowym, których celem było nabycie umiejętności

potrzebnych do poruszania się na rynku pracy. Podczas zajęć wszystkim uczestnikom opracowano portfolio zawierające cv, list motywacyjny, kwestionariusz „moja kariera” oraz kwestionariusz oczekiwań i zainteresowań zawodowych. Zajęcia z doradca zawodowym zakończyły się w sierpniu br., natomiast we wrześniu uczestnicy projektu rozpoczęli udział w zajęciach Grupy Rozwoju Osobistego, których celem było wsparcie psychoedukacyjne beneficjentów ukierunkowane na wprowadzenie konstruktywnych zmian w ich funkcjonowaniu społecznym, w ramach działań Klubu Integracji Społecznej. Zajęcia Grupy Rozwoju Osobistego prowadzone są przez pedagogów, psychologów oraz terapeutów Działu Profilaktyki Uzależnień MOPS, jak również specjalistów Sekcji Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Podczas udziału w zajęciach uczestnicy mają zapewnione wyżywienie, gorące i zimne napoje oraz bilety komunikacji miejskiej na dojazd z miejsca zamieszkania do miejsca szkolenia i z powrotem. Otrzymują materiały szkoleniowe oraz certyfikaty za ukończenie każdego ze szkoleń.

W roku 2014 r. do projektu przystąpiło 15 osób. Od początku realizacji projektu, tj. od października 2012 r. udział w projekcie rozpoczęło 75 osób, z czego kontynuuje 30 osób (22 K i 8 M). W 2014 r. 6 osób podjęło zatrudnienie, a od początku realizacji projektu 17 osób znalazło pracę. Realizacja projektu zakończy się z dniem 31 marca 2015 r.

Wałbrzych marzec 2015 r.

Sprawozdanie z realizacji w 2014 roku
„Programu przeciwdziałania narkomanii dla Miasta Wałbrzycha na lata 2011-2015”

W ramach realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania narkomanii w 2014 roku prowadzono:

- **Punkt Konsultacyjny Dla Rodziców Dzieci Uzależnionych i Sięgających Po Środki Odurzające** prowadzony w centrum Integracji Rodziny.

Główne cele pracy punktu:

- pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z narkotykami,
- udzielanie wsparcia,
- dostarczenie wiedzy na temat uzależnienia,
- dostarczenie wiedzy na temat rodzaju narkotyków, działania i ich szkodliwości,
- dostarczenie wiedzy na temat rozpoznawania objawów świadczących
- używaniu środków odurzających,
- dostarczenie wiedzy i pomoc w interwencji wobec osób uzależnionych i eksperymentujących z narkotykami,
- budowanie motywacji do podjęcia leczenia,
- kierowanie i pomoc w znalezieniu ośrodka resocjalizacji.
- pomoc osobom współuzależnionym i funkcjonującym w otoczeniu osób używających substancji psychoaktywnych.

Odbiorcy zadania:

- rodzice i opiekunowie dzieci uzależnionych i sięgających po środki odurzające,
- młodzież uzależniona i sięgająca po środki odurzające,
- pedagodzy szkolni,
- kuratorzy,
- straż miejska,
- policja.

Efekty pracy:

Z pomocy psychologicznej, edukacji oraz konsultacji indywidualnej skorzystało 105 osób - w tym w wieku:

- dorośli – 54 osoby
- 17 lat – 12 osób
- 16 lat – 19 osób

- 15 lat – 11 osób
- 14 lat – 9 osób
- skierowanie do ośrodków resocjalizacji – 7 osoby
- skierowanie na oddział detoksykacyjny – 3 osoby
- skierowanie do poradni uzależnień – 14 osób
- **Grupa motywacyjna dla osób z problemem uzależnienia od narkotyków.**

Celem grupy była nauka oraz udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu problemów życia codziennego bez stosowania używek, motywowanie do podejmowania konstruktywnych rozwiązań sytuacji problemowych oraz nauka nawiązywania i podtrzymywania relacji z osobami utrzymującymi abstynencję.

W 2014 roku odbyło się 35 spotkań, w których wzięło udział 15 osób.

- **Działania profilaktyczne:**

Kampania Zachowaj Trzeźwy Umysł

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu w 2014 roku po raz kolejny był koordynatorem działań kampanii kierowanej do szkół podstawowych i gimnazjalnych „Zachowaj Trzeźwy Umysł”.

W ramach kampanii prowadzone były m.in. zajęcia:

- propagujące zdrowy styl życia oraz uświadamiające zagrożenia wynikające z zażywania substancji uzależniających – przeprowadzono poganki, dyskusje, prelekcje, debaty oraz projekcje filmów, organizowano wystawy prac plastycznych
- promujące sport jako alternatywę wobec zachowań patologicznych
- konkurs plastyczny
- podejmujące problem przeciwdziałania zachowaniom destrukcyjnym, konfliktowym, oraz warsztaty na temat przeciwdziałania agresji
- sportowe

Do działań kampanii zostali zaproszeni rodzice, którzy uczestniczyli w:

- zabawach sportowo-rekreacyjnych, grach oraz konkursach przy współudziale dzieci
- spotkaniach i prelekcjach, na których omawiano tematykę zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych, motywowano do zaangażowania we wspomaganie dzieci w prowadzeniu zdrowego stylu życia oraz rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy oraz przedstawiano materiały edukacyjne m.in.: „By dłużej być razem”, „Doceń piękno swojego dziecka”, „Nie tylko alkohol szkodzi”, „Chrońcie je od pierwszego dnia”.

W kampanii wzięły udział:

- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2, 5, 6, 21, 23, 28, 30, 37

- Publiczne Gimnazjum Nr 1, 3, 4, 7
- Zespół Szkół Nr 1
- Gminny Zespół Szkół Nr 2

Celem kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł” jest promowanie zdrowego stylu życia i wskazywanie prawidłowych zachowań jako alternatywy wobec patologii, uzależnień oraz przemocy, kształtowanie postaw asertywnych wobec nałogów poprzez aktywność fizyczną i społeczną oraz promowanie zdrowego stylu życia w swoim środowisku.

Podsumowanie kampanii oraz rozdanie nagród za udział w konkursach odbyło się w dniu 1 października 2014 roku podczas festynu profilaktycznego zorganizowanego w Centrum Integracji Rodziny.

Inne:

Punkt Konsultacyjny podczas Festiwalu „ Stop narkotykom i przemocy” w dzielnicy Biały Kamień. Podczas pikniku prezentowano działania Działu Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej.

Szkolenie dla nauczycieli Zespołu Szkół Techniczno - Budowlanych – „Uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Metody i techniki leczenia ze szczególnym uwzględnieniem redukcji szkód”. Celem szkolenia było podniesienie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie profilaktyki, wdrożenie programu atrakcyjnego dla uczniów oraz stworzenie możliwości włączenia do Szkolnego Programu Profilaktyki, skutecznego programu profilaktycznego dotyczącego ryzykownych zachowań młodzieży (tj. używanie nowych narkotyków „dopalaczy”).

Szkolenie dla kuratorów zawodowych i społecznych z zakresu uzależnień i profilaktyki. Szkolenie obejmowało informacje dotyczące oddziaływania narkotyków na organizm człowieka, konsekwencje wynikające z uzależnienia, w jaki sposób rozpoznawać objawy uzależnienia lub używania szkodliwego oraz gdzie szukać pomocy. W spotkaniu wzięło udział 40 wałbrzyskich kuratorów rodzinnych i dla osób dorosłych.

Zajęcia informacyjno – edukacyjne „ Uzależnienia od substancji psychoaktywnych”. Program zajęć obejmował podział i rodzaje narkotyków, wpływ substancji psychoaktywnych na organizm, czynniki sprzyjające uzależnieniom, kto może się uzależnić, rozwój uzależnienia, profilaktyka I i II rzędowa, miejsca gdzie można otrzymać wsparcie. Celem spotkań było przybliżenie tematyki uzależnień od substancji psychoaktywnych, propagowanie stylu życia bez sięgania po te substancje oraz zwiększenie świadomości wśród uczestników zajęć. Podczas zajęć dostarczono wiedzy na temat rozpoznawania objawów świadczących o używaniu środków odurzających, poinformowano o konsekwencjach wynikających z sięgania po substancje psychoaktywne.

Uczestnikami zajęć były dzieci między 6 a 19 rokiem życia z wałbrzyskich szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych. Łączna liczba dzieci wyniosła 1286.

Prelekcje z okazji Światowego Dnia Przeciwdziałania Narkomanii w Bibliotece pod Atlantami filia nr 6. Podczas spotkania szczegółowo omówiono działanie środków odurzających w tym dopalaczy. Poruszano kwestię profilaktyki oraz konsekwencji wynikających ze stosowania środków psychoaktywnych.

Warsztaty dla rodziców „ Uzależnić się może każdy”, odbiorcami warsztatów byli rodzice uczniów PSP nr 30. Łączna liczba osób biorących udział w warsztatach – 40 osób.

Debata dotycząca bezpieczeństwa nastolatków w Zespole Szkół Energetycznych w Wałbrzychu – w debacie wzięli udział, nauczyciele, przedstawiciele Wydziału Edukacji, 67 uczniów oraz przedstawiciele Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu.

„W pułapce nadużywania” – w bibliotece przy PSP Nr 17 odbyły się warsztaty dla 21 uczniów oraz 11 rodziców;

„ Profilaktyka uzależnień ” – ZS nr 10 – 75 uczniów

- Zabawy i konkursy dotyczące profilaktyki narkotykowej z okazji Światowego dnia przeciwdziałania Narkomanii podczas III Festiwalu Podwórek w wałbrzyskim Rynku

**Sprawozdanie za rok 2014 z realizacji
„Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy
w rodzinie dla miasta Wałbrzycha na lata 2011-2015”**

W 2014 roku w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie i ochrony ofiar przemocy w rodzinie prowadzono:

Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy robocze ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W omawianym okresie do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęły 262 Niebieskie Karty. Powołano 262 grupy robocze, w ramach ich pracy odbyły się 933 spotkania. W grupach roboczych wzięli udział: pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu, funkcjonariusze dzielnicowi Komendy Miejskiej Policji w Wałbrzychu, specjaliści zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Dziale Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej, kuratorzy rodzinni i karni, pedagodzy szkolni i terapeuta uzależnień Przychodni Zdrowia Psychicznego i Terapii Uzależnień w Wałbrzychu. Niebieskie Karty wypełniane są głównie przez funkcjonariuszy Policji, pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Pracowników Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej w Wałbrzychu i pracowników oświaty. W okresie sprawozdawczym odbyło się 6 spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach pracy Zespołu, przeanalizowano i zamknięto postępowanie w 269 sprawach (były to karty wypełnione w latach 2013-2014). Obecnie toczy się postępowanie w 88 sprawach.

Indywidualne poradnictwo.

W ramach pomocy świadczonej na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie pracownicy Działu Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wałbrzychu prowadzili poradnictwo psychologiczne, pedagogiczne i terapeutyczne w:

- Centrum Integracji Rodziny przy ul. Grota Roweckiego 3
- Centrum Aktywności Lokalnej przy ul. Mickiewicza 26
- Integracyjnym Domu dla Bezdomnych przy ul. Pocztovej 22.

Ponadto dwa razy w tygodniu, w Centrum Integracji Rodziny oraz Centrum Aktywności Lokalnej, osoby dotknięte przemocą w rodzinie miały możliwość korzystania z bezpłatnego poradnictwa prawnego.

W ramach działań kierowanych do sprawców przemocy prowadzono: indywidualne poradnictwo na temat konsekwencji stosowania przemocy, motywowano do udziału w programie grupy korekcyjno-edukacyjnej oraz do podjęcia leczenia odwykowego przez osoby uzależnione.

Działania profilaktyczne.

W ramach działań profilaktycznych rozpowszechniano materiały informacyjne dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie, prowadzono działania edukacyjne kierowane do rodziców, których celem jest wzmocnienie opiekuńczych i wychowawczych kompetencji. W ramach zajęć dla rodziców była prowadzona edukacja na temat zjawiska przemocy, konsekwencji i odpowiedzialności karnej za stosowanie przemocy wobec dziecka.

Projekt „Stop Przemocy”

Od września do końca grudnia 2014 r. Dział Profilaktyki Uzależnień i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej realizował projekt „Stop przemocy” realizowany w ramach programu osłonowego „Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w tworzeniu systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie”, współfinansowany przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. W ramach projektu zorganizowane zostały między innymi następujące wydarzenia:

- 26.09.2014 projekcja filmu „Plac zbawiciela” w kinie plenerowym;
- 27.09.2014 projekcja filmu „Pręgi” w kinie plenerowym;
- 28.09.2014 festiwal „Stop Przemocy” połączony z projekcją filmu „Miasto Gniewu” w kinie plenerowym;
- 08.12.2014 konferencja podsumowująca lokalną kampanię – projekt „Stop przemocy”, w której wzięli udział przedstawiciele instytucji pomocowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (pracownicy socjalni, pedagodzy, asystenci rodziny, psychologowie, policjanci, kuratorzy, terapeuci, członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych).

Od października do 12 grudnia 2014 r. prowadzone były zajęcia dla osób z rodzin zagrożonych przemocą w rodzinie tj. „Szkoła dla rodziców” (2 grupy po 15 osób) oraz warsztaty umiejętności radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych bez stosowania zachowań przemocowych (4 grupy po 10 osób) – łącznie w projekcie wzięło udział 40 osób.

W ramach projektu została przeprowadzona diagnoza środowisk zagrożonych przemocą w rodzinie oraz lokalna kampania, na którą składała się akcja billboardowa, wydanie ulotki informacyjnej dotyczącej problemu przemocy oraz pomocy dla ofiar przemocy, jak również wydanie w lokalnej prasie serii informacji na temat lokalnej kampanii oraz artykułów dotyczących zjawiska przemocy.